

de la menstruació està encara voltejada per les foscors del misteri. Són eixes psychosis produïdes per una simple excitació reflexa dels centres nerviosos o per mudances circulatories d'aquest? Si atenem el caracter auto-toxic que modernes investigacions donen a certes bogeries i recordem certs experiments segons els quals disminueix la potencia toxica del serum després de la menstruació, podriem pot-ser considerar aquestes psychosis, quan se desenrotllen immediatament abans del període menstrual, com productes d'estats d'hypertoxia del serum, que enverina i vicia l funcionalisme de les celules cerebrals.

Més si l'explicació és dubtosa o, més ben dit, desconeguda, és evident el fenomen; i el mateix vulgo, tant en els pobles antics com en els moderns, admet una relació íntima entre l'aparell genital de la dona i els centres nerviosos, capaç de determinar els més profons desordres cerebrals. No significa altra cosa la denominació de *lunatica* am que nomenaven a la dona que estava menstruànt, expressió que encara s'usa al present i que serveix així mateix pera designar a les que estan subjectes a un estat d'instabilitat nerviosa i presenten determinades aberracions psychiques. Per posseïda del dimoni se tingué algun temps a la dona quan menstruava, i per impura, així física com moralment, no essent d'estranyar, admès tal concepte, que se li pegués en certs casos pera treure-li ls mals esperits que s'havien possessionat de son còs i se li manés en altres que s'purifiqués aquest en presencia del Senyor.

Si aitals exageracions anaren cedint a mida que la civilització obrí pera tots les portes del progrés i la ciencia va lograr inculcar idees més sanes, de conformitat am sos positius avenços, se conserva d'aquelles certes reminiscencies que senyalen un perfecte convenciment a favor de que la dona sent o experimenta la corrupció de la sang mentres persisteix son període menstrual. Recordi-s, si no, la preocupació de que aquella emmustiga les flors que toca quan se troba en aital estat, destrueix en les plantes llur poder vegetant i és perjudicial son acció a molts i diversos actes que són de sa ingerencia.

Això apart, noti-s la gran cura am que s'atén a la nena proxima a passar el terme de la pubertat i els milers de perills que amenacen a l'arribar a la menopausia, la tant propiament dita *edat crítica*, en quals dos periodes de la vida s produeixen am major freqüencia i per la seva influencia perturbacions psychiques; epoques en que s nota, segons Tardieu, una gran exaltació de la sensibilitat i en que s'observa, més encara que en